27/06/2023

Πότε καταστρέφεται και πότε ζωοποιείται η καρδιά;

/ Πνευματικά Αποσπάσματα

«Κάθε κακή σκέψη φέρνει μέσα της την απόδειξη της κακίας. Κι η απόδειξη αυτή είναι το καταστροφικό αποτέλεσμα που φέρνει στην καρδιά.

Κάθε καλή σκέψη φέρνει μέσα της την απόδειξη της καλοσύνης, κι αυτό είναι το ζωοποιό αποτέλεσμα που προκύπτει στην καρδιά».

(Άγιος Ιωάννης της Κροστάνδης)

Ο σπουδαίος Ρώσος άγιος των νεώτερων χρόνων άγιος Ιωάννης της Κροστάνδης (1829-1908), εκφράζει με τον δικό του τρόπο αυτό που διαλαλεί ολόκληρη η αγία Γραφή, ιδιαιτέρως ο απόστολος Παύλος βασισμένος στα λόγια του ίδιου του Κυρίου.

- γράφει ο Πρωτοπρεσβύτερος Γεώργιος Δορμπαράκης

Τι λέει ο απόστολος; «Θλίψη και στενοχώρια σε κάθε ψυχή ανθρώπου που εργάζεται το πονηρό. Δόξα και τιμή και ειρήνη σε κάθε άνθρωπο που εργάζεται το αγαθό». Αυτό που κάνεις δηλαδή στη ζωή σου, είτε πρόκειται για σκέψη είτε για λόγο είτε περισσότερο για συμπεριφορά, αντανακλά στην ποιότητα του εσωτερικού σου κόσμου, στην ίδια την καρδιά σου. Κάνεις ή σκέπτεσαι το κακό; Θα μελαγχολήσεις, θα αγχωθείς, θα ταραχτείς. Κάνεις ή σκέπτεσαι το καλό; Η καλή διάθεση και η χαρά θα σε επισκεφτούν, ο έπαινος της συνειδήσεώς σου θα είναι η μεγαλύτερη αμοιβή σου.

όσο πλανεμένη λοιπόν είναι η αντίληψη πολλών συνανθρώπων μας, όπως πολύ σωστά έχει επισημανθεί, όταν διατείνονται ότι θέλουν να αποκτούν «εμπειρίες», όποιες κι αν είναι αυτές, αδιαφορώντας για το περιεχόμενο των εμπειριών αυτών, σαν να είναι ο άνθρωπος ένα «σακούλι» που σκοπό έχει να τις μαζεύει αθροιστικά μέσα του. Η κάθε «εμπειρία» όμως φέρνει και το συγκεκριμένο αποτέλεσμα ανάλογα με το είδος και την ποιότητά της.

Κατά πώς λέγουν μάλιστα και οι ψυχολόγοι, αλλά και η αίσθηση του κάθε ανθρώπου που προβληματίζεται στη ζωή του, η κάθε «εμπειρία» αναδιαρθρώνει τον άνθρωπο ψυχικά και σωματικά, ολόκληρος ο άνθρωπος τοποθετείται έτσι ή αλλιώς, η κάθε στιγμή θα έλεγε κανείς περικλείει τη δυναμική ενός βιώματος απωλείας ή σωτηρίας. Δεν αναδεικνύεται με τον τρόπο αυτό η αλήθεια που διακηρύσσει η χριστιανική πίστη, ότι δηλαδή ο χρόνος δόθηκε και δίνεται από τον Θεό στον άνθρωπο προκειμένου αυτός να μετανοεί, που θα πει να βρίσκεται σε έναν αδιάκοπο αγώνα επιστροφής στον Θεό; Χαμένος χρόνος σημαίνει στάση εναντίωσης προς τον πάροχο της δωρεάς Δημιουργό Θεό, αξιοποίηση του χρόνου σημαίνει κίνηση «κόλλησης» σε Αυτόν και εύρεσης του αληθινού εαυτού. «Ὁ μή ὤν μετ’ ἐμοῦ κατ’ ἐμοῦ ἐστι».

Δεν λέει κάτι διαφορετικό ο άγιος Ιωάννης, επειδή επικεντρώνει την προσοχή μας κυρίως στη σκέψη. Η σκέψη του ανθρώπου, εκεί που κατεξοχήν εκφράζεται το λογιστικό της ψυχής του, οι λογισμοί με πιο εκκλησιαστική και πιο πλούσια ορολογία, πράγματι καθορίζει τη ζωή μας. Αυτό που κανείς σκέπτεται αυτό και επηρεάζει άμεσα τα συναισθήματά του, αυτό και δίνει τον τόνο στις βουλητικές ενορμήσεις του.

Δεν είναι τυχαίο ότι το θέμα των λογισμών, είτε σκέψεων είτε εικόνων, θεωρείται το κρισιμότερο στοιχείο στην πνευματική ζωή, γι’ αυτό και δεν άγιασε κανείς από

τους αγίους της Εκκλησίας μας χωρίς να ασκεί έλεγχο πάνω στις σκέψεις και τους λογισμούς του. Η νήψη, η εγρήγορση, η φύλαξη του νου, η προσοχή συνιστούν όρους που αποδίδουν ακριβώς την πνευματική αυτήν πραγματικότητα και που εδράζονται στον αποκαλυπτικό λόγο της Αγίας Γραφής και στη φωτισμένη από το Πνεύμα του Θεού πορεία των αγίων. Κι ο άγιος Ιωάννης υπερθεματίζει: η κάθε σκέψη μας φέρνει μαζί της και την απόδειξη της προέλευσής της, είτε την εκ Θεού είτε την εκ του πονηρού, κι αυτό το γεύεται η καρδιά, ο εσωτερικός μας κόσμος.

Σε προχωρημένο επίπεδο, στο επίπεδο των νηπτικών αγίων μας, το αποτέλεσμα θετικό ή αρνητικό ήδη γίνεται «ορατό» και από μία υποφώσκουσα στο βάθος και υφέρπουσα σκέψη, πριν έρθει δηλαδή καν στην επιφάνεια. Ο όσιος Σωφρόνιος του Έσσεξ, ο Αθωνίτης, αναφέρει κάπου (:το μεταφέρουμε ελεύθερα) ότι έχασε μία ιδιαίτερη και μεγάλη χάρη που ζούσε, εντελώς ξαφνικά. Για να εξηγήσει: ο Κύριος προφανώς είδε ότι η κατάσταση αυτή της χάρης κυοφορούσε μάλλον κάποια ανεπαίσθητη κενοδοξία. Γι’ αυτό και ήρε τη χάρη αυτή – η μη υπάρχουσα ακόμη συγκεκριμένη σκέψη, και μόνον ως διάθεση ίσως λειτούργησε με τρόπο αρνητικό.

Λοιπόν, ας προσέχουμε τι σκεφτόμαστε και τι λογιζόμαστε. Οι αποδέκτες των καταστροφικών ή των ζωοποιών αποτελεσμάτων των σκέψεων και των λογισμών μας είμαστε πρώτιστα εμείς οι ίδιοι. Τα πράγματα βεβαίως αποκτούν ακόμη μεγαλύτερο ηθικό και πνευματικό βάρος αν λάβουμε υπ’ όψιν και τις ευρύτερες κοινωνικές και όχι μόνο συνέπειες από τη δική μας κατάσταση. Γιατί τελικώς όλοι είμαστε δεμένοι μεταξύ μας.

ΠΗΓΗ: www.pemptousia.gr